

Fukt

BBR avsnitt 6.5

Olle Åberg
Boverket

Nya hus kan innehålla obehagliga överraskningar

**Fuktkänslig skiva i känd fuktig miljö.
Mögel i krypgrund, ca 3 år efter inflyttning.**

**Regnläckage vid
ståndskiva
in i träregelvägg
innesluten mellan täta
skikt.**

**Putsad odränerad
träregelvägg,
ca 1 år efter inflyttning**

Inbyggnad av mögel- och rötskadat trä.

Problembild fukt-nybyggnad

- En modern byggnad är ett komplext system som består av många olika komponenter som ska samverka.
- För att undgå fuktproblem är det viktigt att både hela system som väggar och tak , samt konstruktionsdetaljer som anslutningar utformas på ett korrekt sätt.
- Även små förändringar i materialegenskaper samt olika klimatpåverkan kan ge stora ”fuktkonsekvenser”

Vision - Fukt

- Visionen är att alla människor ska ha hög kvalitet i sitt boende. Bostäder som är sunda, praktiska och uppfyller de krav som vi ställer på vårt boende.
- Visionen i Fuktkapitlet i BBR är:
”Alla nybyggda bostäder ska vara sunda och utan fuktproblem”, uppfylla 5 § i BVF.

Fuktrelaterade skador

- Olägenhet och ohälsa.
Miljöbalken 9 kapitlet 3 §
  - Synlig mikrobiell växt och/eller lukt.
  - Befarad spridning av mikroorganismer eller lukt från konstruktion eller utrymmen.
- Bärförmåga, stadga och beständighet.
3 § och 4 § i BVF med föreskrifter i Boverkets Konstruktionsregler (BKR)

Fukt

väsentliga ändringar i BBR 2006

- Föreskrifter:
  - Omformulering av tidigare krav till ett krav på högsta tillåtna fukttillstånd.
  - 75 % relativ fuktighet som kritiskt fukttillstånd för mögel och bakterier gäller, **om inget annat påvisas.**
- Allmänna råd:
  - Verifiering med fuktsäkerhetsprojektering.
  - Material bör skyddas mot fukt under byggprocessen.
  - Lägsta ånggenomgångsmotstånd för vattentäta skikt.

Definitioner

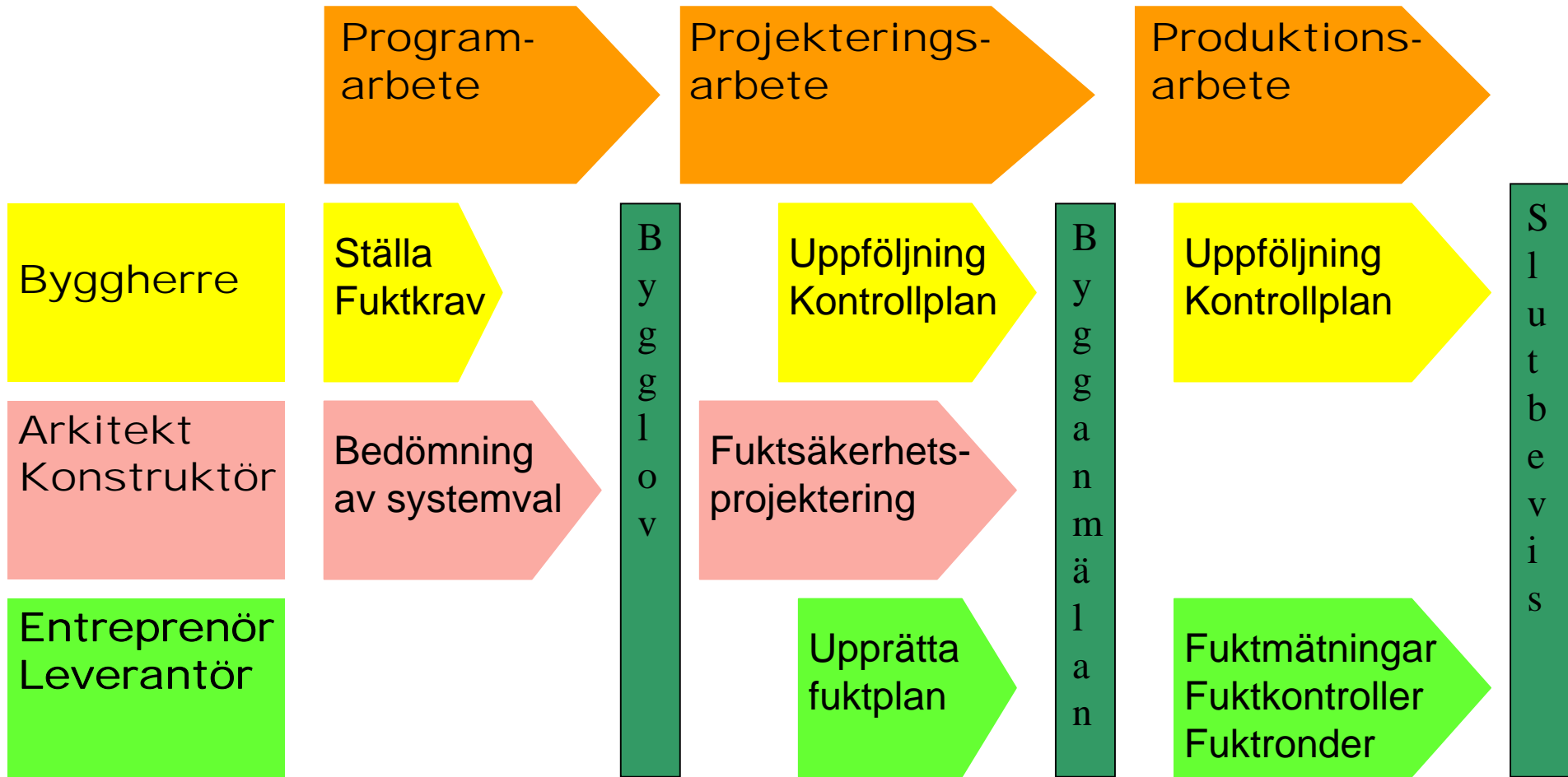
- Fukttillstånd
  - Nivå på fuktförhållande i ett material.
- Kritiskt fukttillstånd
  - Fukttillstånd vid vilket ett materials avsedda egenskaper och funktion inte uppfylls.
- Högsta tillåtna fukttillstånd

$$\mathbf{Fukt}_{\text{Tillåten}} + \mathbf{Fukt}_{\text{Osäkerhet}} = \mathbf{Fukt}_{\text{Kritisk}}$$

Fuktsäkerhetsprojektering

- Systematiska åtgärder i projekteringskedet som syftar till att säkerställa att en byggnad inte får skador som direkt eller indirekt orsakas av fukt.
- Innehåller de förutsättningar som gäller i produktions- och förvaltningskedet för att säkerställa byggnadens fuktsäkerhet.

Olika sätt att projektera

- Kvalitativ bedömning
  - Kontroll av byggnadsdelen med enkla hjälpmedel, regler och anvisningar.
- Kvantitativ bestämning
  - Beräkning av fukttillstånd i byggnadsdelen med rimlighetsbedömning eller fullskaleförsök
- Beprövade lösningar
  - Dokumenterad och verifierad erfarenhet från samma klimat.

Material

väl undersökt och dokumenterat

- Vid bestämningen av ett materials högsta tillåtna fukttillstånd kan varaktigheten ingå som en parameter.
- Kräver byggherren produkter med dokumenterade fuktegenskaper så kommer rätt material på rätt plats och konstruktionsarbetet underlättas.

Redovisa fuktsäkerhetsprojekteringen

Projekteringsarbete				Produktionsarbete	
Byggnadsdel	Fuktkällor	Fuktbelastningar	Resultat med hänvisning till dokument	Fuktteknisk bedömning	Uppföljning i byggskedet
<u>Funktion</u> <u>Utfomning</u> <u>Material</u>	<u>Källa</u> -nederbörd -markfukt -byggfukt	<u>Fukt</u> -vatten -vattenånga -snö <u>Belastningens</u> -intensitet -varaktighet	Resultat innehållande <u>Antaganden</u> <u>Metod</u> Kvalitativ bedömning -enkla hjälpmedel Kvantitativ bedömning -beräkningar -fullskaleförsök Beprövade lösningar; -dokumenterad och verifierad erfarenhet.	<u>Analyser</u> -risk för skada -konsekvens vid skada	Kontroller och uppföljningar, exempel <u>Egenkontroller</u> <u>Fuktronder</u> <u>Fuktmätning i</u> ; -betongbjälklag före golvläggning -träregelstomme före inbyggnad

Resultatet av fuktsäkerhetsprojekteringen och kontroller under byggtiden kan föras in i KA's kontrollplan.

Hjälpmedel

- **Boverket**
Vägledning till fuktsäkerhetsprojektering kommer under hösten 2008.
- **Fuktcentrum**
Lunds Tekniska Högskola och SP
www.fuktcentrum.se

Våtrum

- Vattenspolning, vattenspill eller utläckande vatten => Krav på vattentätt skikt.
- Vattenstänk, våtrengöring, kondensvatten eller hög luftfuktighet => Krav på vattenavvisande ytskikt.
- Fall mot avlopp i delar som regelmässigt blir utsatt för vattenbegjutning. Ej bakfall. Övriga ytor bör luta mot golvavloppet.
- Endast genomföring för avlopp i golv som regelmässigt blir utsatt för vatten.

Detta är minimikrav. Byggherren får gärna följa branschreglerna som ställer högre och detaljerade krav.